

Caius Licinus Calvus*

Versek

I.

*Kérlek, hű Neposom, jegyezd be zsúfolt
naplód szélire vérrel ezt a névsort!
Első – Aemilius, csökött barom, majd
Alfenus, ki csak alfelét nyalatja,
törlőrongy-Aurelius jön, aztán
Arius: nyekegő, merő irigység,
s Balbus: görcs, beteges, maró galádság.
Crispus, Erius és Chinus giliszták,
Caesius fenekébe fúr az orruk
Celsus meg Columella is belényal
bátran... Persze, Cerellius se finnyás,
Nasónk s Furiusunk se túl fanyalgók,
nemkülönben a fasz Piso, ha pénzt kap.
(Jaj, Comeliusom, bocsáss meg!) Ismét
rendben folytatom, ím... Tehát: a pállott,
pletykás Fabricius, ki feszít lavíroz,
szintügy Gellius és a lágy, puhányos,
romlott Lesbius – ám Milo rohadtabb!
Petyhüdt Longinus, ősgonosz, begennyedt,
rosszmájú idióta – bár gyagyásabb
nála Porcius, agytalan, beszart agg,
béljós díszpapagáj, ki más beposhadt
trotyoknak viszi, hordja szét a rémhírt
sugdósódva... De Sestius se jobb, sőt:
bunkóbb! Pattog az esztelen, kiszáradt
kecskeszar, pici babszem! Ó, titokban
mind az égi Toculliót csodálják –
úgy fölfűtta magát, akár a békák,
vartyog, s mennydörög olykor át a seggén,
mintha ő maga Juppiter valagja
volna... S folya tovább is így a listám,
mert Mamurra, Vatinius s egyéb torz
talpnyalók lemaradtak, ejsze, róla!
Folytatnám örömet, de tán kifáraszt,
biztos majd belezsibbad, ó, a csuklóm,
jó Comeliusom, mivel ma még több
jellemes, becsületre ép s erényes
fennforgó sűrög, öl, lapul, tenyészik
Rómában – csupa őslatin, morális
nagyság!... Jaj, valahány olyan magasztos,
hogy tán már ezután nem is találok
rájuk megfelelő, prezic, pazar szót!
Inkább hallgatok egy szavam se lesz már!
Meg sem mukkanok én, de majd te illeszd
hullt, hős férfaid dicső sorába
mind e tetveket, ó, Nepos, jegyezd föl,
hogy maradjanak ők meg itt örökkön!*

II.

*Zenobius, te syr sakál, mit sündörögsz?
Görbe hiéna megint prédát lesel, te nyálazó?
Nyalós nyakigláb, lötty agyad tán bűzősebb,
mint a beteg teve híg ganéja Bactriában! Ej,
mit bólogatsz, te hórihorgas dögmadár,
szart csemegézve, gyalog mocsárlakó, ki szállni sem
tud, hulladékon csámcsog el, s tapicskolón
gázol előre hazug mocsokban (—)*

III.

Dühösen csivitelnek a kanverebek, s a tojók is, a csúf zabolások,
fölfújva csöcsös bögyüket pötyögőn cseverésznek el ős böcsületről,
s a morál nevében sipítoznak az ág magáson – node közbe' leszarnak
ma fejünkre, a szemtelenek, pimaszul pityeregve, csak elfecserészvén
valameddig még le-letojhat a tág ülepük: „Milyen , ó, ma az erkölcs!”
Milyen is, no, Fabullus? Erény potyog itt a nyakunkba a szent ereszekből!
Gyere, cimbora, rólunk cserfel a sok kotyogóseszű csepp verebecske
csepülön – de miközbe' csöpög le a híg becsülep s az erényteli szentség
kobakunkra, Fabullus, az út peremén... S mi vagyunk az ilyen kibaszott
kis rühösöknek most mosdatlanok és mocsadékok? Még mi vagyunk épp
nekik, itt, koszosabbak a bajban? Még mi vagyunk triviálisak, ádáz
útszéliek?... Ó, a középszerűek kicsiszürkevacak verebecskék!
Valahány csupa fúria már, s бүdösült szuka hárpia is – belerondít
szagosabb butaként a világba, beszar, keni másra saját ürülékét.
Kicsinyes, rohadó madarak raja ront ma reánk: ragadoz, le-lefossint,
telifertezi bármely pillanatunk, beletépne szívünkbe, Fabullus!
Útszéliek rimák!... Trivia s haragos Hecate hessentsen a súlyba!

IV.

Quintilis hónap derekán születtem,
Delphi és Claros dalosát köszöntő
ünnepek múltán – remegő anyámból
váltak a fényre.

Phoebus égett fönn... Ragyogó világra
érkezett kisdéd, csak alig pihegtem,
ám megóvott, kit Patarában áldnak,
delosi parton,

s Deliumban – majd Didymába szállott...
Én meg, étellel teli bús fiúcska,
férfivá nőtem hamar, észrevétlen,
mint a babérfák.

Perzselő nyár volt, amikor születtem –
vágyak oltárán lobogóbb a lelkem,
s tán gyerek még... Quintiliám, gyúlékony
bennem a szépség.

Hát bocsásd már meg suta baklövésed!
Ily heves vérrel Erycina sújtott...
Rossz kölyök voltam – simogass meg, érints,
légy Eratómmá!

Kovács András Ferenc műfordításai

* Caius Licinius Calvus (i.e. 82. – i.e. 47?) előkelő plebejuscsaládból származó római szónok és költő, Catullus legjobb barátja. Irodalmár barátaival együtt elhatárolta magát Caesar és Pompeius politikai törekvéseitől. A szónoki pályán Cicero vetélytársának számított. A fiatal, művelt ifjak körének, a "neoterikusok" néven emlegetett csoportnak irodalomelméleti megalapozójaként kedvelt költő maradt az augustusi aranykor idején is. Számos költői művéből mindössze 124 vers, illetve 43 töredék maradt ránk.